

### ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΩΣ ΔΙΑΣΠΑΡΤΗ ΠΟΛΗ

### ΜΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΥΤΟΠΙΑ

Η 10η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας, που πραγματοποιήθηκε από τις 10 Σεπτεμβρίου έως τις 19 Νοεμβρίου του 2006 με θέμα «Πόλεις, αρχιτεκτονική και κοινωνία», είχε στόχο -σύμφωνα με τον διευθυντή της, τον Βρετανό αρχιτέκτονα Ρίτσαρντ Μπάρντ- να προτείνει άμεσες, λειτουργικές και εφικτές λύσεις για τα προβλήματα που ταλανίζουν τους κατοίκους των σημερινών μεγαλουπόλεων. Πρόκειται για έναν προβληματισμό ιδιαίτερα επίκαιρο και για την Ελλάδα, όπου σύμφωνα με τον Τάκη Γεωργόπουλο, πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων, «η εικόνα της δομής της πόλης παρουσιάζεται σαν ένα ανοργάνωτο, ανορθολογικό δίκτυο κυκλοφοριακών αξόνων, με διάσπαρτες κατά μήκος τους λειτουργίες. Σ' όλη τη γεωγραφική ενότητα της χώρας ο αστικός ιστός είναι πυκνοδομημένος με βασικά χαρακτηριστικά τη μετριότητα ποιότητα κτιρίων και την έλλειψη ελεύθερων χώρων που θα καλύψουν τις ανάγκες κοινωνικής υποδομής και κοινωνικών λειτουργιών».

Κείμενο **Ελένη Ανδρικοπούλου** Οι φωτογραφίες και το σχέδιο είναι του **Χρήστου Κουλουκούρη**

Τουλάχιστον πρωτότυπη ήταν η ελληνική παρουσία στη 10η Μπιενάλε της Βενετίας, όπου τέσσερις αρχιτέκτονες -οι Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Κατερίνα Κατζί, Λόης Παπαδόπουλος και Κορίνα Φιλίππου- υποστήριξαν ότι το αρχιπέλαγος του Αιγαίου είναι μια πόλη, διάσπαρτη βέβαια, που όμως υποσέχει μια άλλη αστικότητα γιατί «το Αιγαίο δεν είναι το γραφικό υπόλοιπο ενός στερούς εκσυγχρονισμού ή μια περιοχική γης που διέφυγε την επίσκεψη της ανάπτυξης, δεν είναι ένας αναχρονισμός, είναι μια διαφορετική μετάληψη. Η παρουσίαση αυτή στηρίχτηκε στην αρετική πεποίθηση του ιστορικού Ρουζιέρο Ρομάνο ότι το αρχιπέλαγος του Αιγαίου είναι μια πόλη, μια όψη που έχουν υιοθετήσει και επεξεργαστεί και άλλοι ιστορικοί όπως ο Σπύρος Αοδρακάς και ο Άγγελ-

μετακομίζουν και το υπουργείο της Θάλασσας, όμως το επίκεντρό της θα παραμείνει το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, η πολυαρχική, πολυκεντρική και ανεκτική καρδιά της - η πόλη του Αιγαίου, μια κοινότητα διάσπαρτη τοπογραφικά αλλά συνεκτική και αλληλέγγυα ως προς το οράμα και τον πολιτισμό της.



Μητρής Φατούρης προτείνοντας τον όρο «μεγάλη πόλη» φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο των αρχιτεκτόνων που παρακολουθούν, ανήσυχουι μάλιστα να επεμβούν, τον ριζικό μετασχηματισμό των πόλεων που διαγκώνονται συνεχώς. Η διαγκωσιση αυτή φέρνει και αλληγορές στη σύνθεση του αστικού πληθυσμού, όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων, παρακμή του δημόσιου αστικού χώρου καθώς και μια απολυτή ασυμμετρία αναμεσα στη μεταπόλη και την ύπαιθρο της, καταστρέφοντας κάθε πιθανότητα για ένα οικειοτικό μέλλον. Οι επιμελητές της έκθεσης ασκούν επίσημη κριτική και στη διαχείριση επιβίωσης του αστικού χώρου που ευνοεί το «μεγάλο έργο» -όπως τα εμπληματοικά κτίρια που κατασκευάστηκαν επί Μιλετών στο Παρίσι- ή την υποδοχή γεγονότων μεγάλης κλίμακας και διεθνούς σημασίας, όπως οι Ολυμπιακοί αγώνες, που θεωρούνται ως αποτελεσματικές στρατηγικές για να κερδίσει μια πόλη «πόντους» στον ανταγωνισμό των πόλεων. Σύμφωνα με την όψη αυτή, η Αθήνα του 2004 περιλαμβάνεται πλέον στην ίδια κατηγορία με τη Βαρκελώνη, το Βερολίνο και το Μπρίσμινγκ, μια κατηγορία στην οποία θα προστεθεί σί-

μετακομίζουν και το υπουργείο της Θάλασσας, όμως το επίκεντρό της θα παραμείνει το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, η πολυαρχική, πολυκεντρική και ανεκτική καρδιά της - η πόλη του Αιγαίου, μια κοινότητα διάσπαρτη τοπογραφικά αλλά συνεκτική και αλληλέγγυα ως προς το οράμα και τον πολιτισμό της.



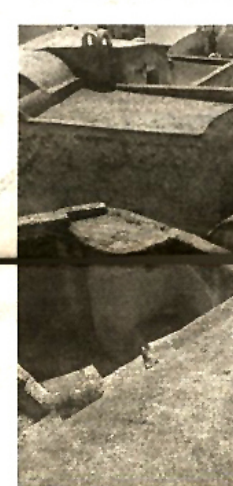
μήτρης Φατούρης προτείνοντας τον όρο «μεγάλη πόλη» φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο των αρχιτεκτόνων που παρακολουθούν, ανήσυχουι μάλιστα να επεμβούν, τον ριζικό μετασχηματισμό των πόλεων που διαγκώνονται συνεχώς. Η διαγκωσιση αυτή φέρνει και αλληγορές στη σύνθεση του αστικού πληθυσμού, όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων, παρακμή του δημόσιου αστικού χώρου καθώς και μια απολυτή ασυμμετρία αναμεσα στη μεταπόλη και την ύπαιθρο της, καταστρέφοντας κάθε πιθανότητα για ένα οικειοτικό μέλλον. Οι επιμελητές της έκθεσης ασκούν επίσημη κριτική και στη διαχείριση επιβίωσης του αστικού χώρου που ευνοεί το «μεγάλο έργο» -όπως τα εμπληματοικά κτίρια που κατασκευάστηκαν επί Μιλετών στο Παρίσι- ή την υποδοχή γεγονότων μεγάλης κλίμακας και διεθνούς σημασίας, όπως οι Ολυμπιακοί αγώνες, που θεωρούνται ως αποτελεσματικές στρατηγικές για να κερδίσει μια πόλη «πόντους» στον ανταγωνισμό των πόλεων. Σύμφωνα με την όψη αυτή, η Αθήνα του 2004 περιλαμβάνεται πλέον στην ίδια κατηγορία με τη Βαρκελώνη, το Βερολίνο και το Μπρίσμινγκ, μια κατηγορία στην οποία θα προστεθεί σί-

μετακομίζουν και το υπουργείο της Θάλασσας, όμως το επίκεντρό της θα παραμείνει το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, η πολυαρχική, πολυκεντρική και ανεκτική καρδιά της - η πόλη του Αιγαίου, μια κοινότητα διάσπαρτη τοπογραφικά αλλά συνεκτική και αλληλέγγυα ως προς το οράμα και τον πολιτισμό της.



μήτρης Φατούρης προτείνοντας τον όρο «μεγάλη πόλη» φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο των αρχιτεκτόνων που παρακολουθούν, ανήσυχουι μάλιστα να επεμβούν, τον ριζικό μετασχηματισμό των πόλεων που διαγκώνονται συνεχώς. Η διαγκωσιση αυτή φέρνει και αλληγορές στη σύνθεση του αστικού πληθυσμού, όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων, παρακμή του δημόσιου αστικού χώρου καθώς και μια απολυτή ασυμμετρία αναμεσα στη μεταπόλη και την ύπαιθρο της, καταστρέφοντας κάθε πιθανότητα για ένα οικειοτικό μέλλον. Οι επιμελητές της έκθεσης ασκούν επίσημη κριτική και στη διαχείριση επιβίωσης του αστικού χώρου που ευνοεί το «μεγάλο έργο» -όπως τα εμπληματοικά κτίρια που κατασκευάστηκαν επί Μιλετών στο Παρίσι- ή την υποδοχή γεγονότων μεγάλης κλίμακας και διεθνούς σημασίας, όπως οι Ολυμπιακοί αγώνες, που θεωρούνται ως αποτελεσματικές στρατηγικές για να κερδίσει μια πόλη «πόντους» στον ανταγωνισμό των πόλεων. Σύμφωνα με την όψη αυτή, η Αθήνα του 2004 περιλαμβάνεται πλέον στην ίδια κατηγορία με τη Βαρκελώνη, το Βερολίνο και το Μπρίσμινγκ, μια κατηγορία στην οποία θα προστεθεί σί-

μετακομίζουν και το υπουργείο της Θάλασσας, όμως το επίκεντρό της θα παραμείνει το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, η πολυαρχική, πολυκεντρική και ανεκτική καρδιά της - η πόλη του Αιγαίου, μια κοινότητα διάσπαρτη τοπογραφικά αλλά συνεκτική και αλληλέγγυα ως προς το οράμα και τον πολιτισμό της.



μήτρης Φατούρης προτείνοντας τον όρο «μεγάλη πόλη» φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο των αρχιτεκτόνων που παρακολουθούν, ανήσυχουι μάλιστα να επεμβούν, τον ριζικό μετασχηματισμό των πόλεων που διαγκώνονται συνεχώς. Η διαγκωσιση αυτή φέρνει και αλληγορές στη σύνθεση του αστικού πληθυσμού, όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων, παρακμή του δημόσιου αστικού χώρου καθώς και μια απολυτή ασυμμετρία αναμεσα στη μεταπόλη και την ύπαιθρο της, καταστρέφοντας κάθε πιθανότητα για ένα οικειοτικό μέλλον. Οι επιμελητές της έκθεσης ασκούν επίσημη κριτική και στη διαχείριση επιβίωσης του αστικού χώρου που ευνοεί το «μεγάλο έργο» -όπως τα εμπληματοικά κτίρια που κατασκευάστηκαν επί Μιλετών στο Παρίσι- ή την υποδοχή γεγονότων μεγάλης κλίμακας και διεθνούς σημασίας, όπως οι Ολυμπιακοί αγώνες, που θεωρούνται ως αποτελεσματικές στρατηγικές για να κερδίσει μια πόλη «πόντους» στον ανταγωνισμό των πόλεων. Σύμφωνα με την όψη αυτή, η Αθήνα του 2004 περιλαμβάνεται πλέον στην ίδια κατηγορία με τη Βαρκελώνη, το Βερολίνο και το Μπρίσμινγκ, μια κατηγορία στην οποία θα προστεθεί σί-

μετακομίζουν και το υπουργείο της Θάλασσας, όμως το επίκεντρό της θα παραμείνει το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου, η πολυαρχική, πολυκεντρική και ανεκτική καρδιά της - η πόλη του Αιγαίου, μια κοινότητα διάσπαρτη τοπογραφικά αλλά συνεκτική και αλληλέγγυα ως προς το οράμα και τον πολιτισμό της.



μήτρης Φατούρης προτείνοντας τον όρο «μεγάλη πόλη» φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο των αρχιτεκτόνων που παρακολουθούν, ανήσυχουι μάλιστα να επεμβούν, τον ριζικό μετασχηματισμό των πόλεων που διαγκώνονται συνεχώς. Η διαγκωσιση αυτή φέρνει και αλληγορές στη σύνθεση του αστικού πληθυσμού, όξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων, παρακμή του δημόσιου αστικού χώρου καθώς και μια απολυτή ασυμμετρία αναμεσα στη μεταπόλη και την ύπαιθρο της, καταστρέφοντας κάθε πιθανότητα για ένα οικειοτικό μέλλον. Οι επιμελητές της έκθεσης ασκούν επίσημη κριτική και στη διαχείριση επιβίωσης του αστικού χώρου που ευνοεί το «μεγάλο έργο» -όπως τα εμπληματοικά κτίρια που κατασκευάστηκαν επί Μιλετών στο Παρίσι- ή την υποδοχή γεγονότων μεγάλης κλίμακας και διεθνούς σημασίας, όπως οι Ολυμπιακοί αγώνες, που θεωρούνται ως αποτελεσματικές στρατηγικές για να κερδίσει μια πόλη «πόντους» στον ανταγωνισμό των πόλεων. Σύμφωνα με την όψη αυτή, η Αθήνα του 2004 περιλαμβάνεται πλέον στην ίδια κατηγορία με τη Βαρκελώνη, το Βερολίνο και το Μπρίσμινγκ, μια κατηγορία στην οποία θα προστεθεί σί-

Κείμενο **Ελένη Ανδρικοπούλου** Οι φωτογραφίες και το σχέδιο είναι του **Χρήστου Κουλουκούρη**